

ELŐFIZETÉS.

MELYBEN ES VEDÉSÉN

Egy évre ... 84 kor.
Fél évre ... 42 kor.
Egy hónapra ... 21 kor.
Egy hét ... 7 kor.

Nyitólétszámok
morrállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és cseleádi egyesült
vasszék palotájában.
TELEFON-SZÁM: 111.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151

Arad, 1918.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szerda, november 13

Jászi utja.

Arad felé fordul holnap az egész ország figyelmé és érdeklődése. A népkormány nemzetiségi minisztere: Jászi Oszkár dr. Aradra érkezik, hogy az erdélyi és magyarországi román nemzet vezetőivel tanácskozzék. A tanácskozás tárgya: minden magyar szív aggodalma: Erdély sorsa lesz. Szeretnők, ha ezekben az órákban a tárgyaló felek rálepnének arra az utra, mely mindkét nemzet eszményét megvalósíthatja: a megértés útjára. Bennünk, magyarokban, megvan minden készség, hogy a múlt hibáinak összes szeméjét eltakarítsuk s testvéri kézzel szorítsuk meg a hazai románság jobbát. Ne tépjük most fel a múlt sebeit, ne kérdezzük: volt-e célja, értelme a kölcsönös viszálykodásnak, ne keressük e pillanatban azt, ki volt a hibás, vagy hogy ki volt a nagyobb hibás, csak annyit ismerjünk el, hogy téves eszmék befolyásolták gondolkodásunkat s úgy a hazai románság, mint a magyarság a talzó sovinizmus vétkeinek a botege volt.

A világháború atmoszférája, a mérhetetlen szenvedések arkana ma meggyógyított bennünket s mi magyarok most, hogy nincs a világon többé ellenségünk, testvéri szeretettel óhajtuk magunkhoz ölelni a magyarországi román nemzetet. Szeretnők hiszni, a hazai románság vezetői is belátják ma már, hogy nem a magyar nemzet volt oka a múlt bűneinek. Hiszen ez a nemzet soha nem akart egyebet, mint kis hazájának szűk határai között békében élni fejlődni, s a dolgos emberiség egyetemének számottevő tagja lenni. A hibákat, melyeket most az egykori nemzetiségek megtorolni készülnének, nem a magyar lélek parancsszavára követték el velük szemben, hanem az oligarcha góg, az agrár-fendáris kormányok rövidlátó politikája a bűnös ebben s e hibákért a felelőséget nem vállalhatja s a következményeket nem viselheti a megújított demokratikus Magyarország.

Jászi Oszkár nemzetiségi miniszter, a románság bajainak alapos ismerője, bizonyára több argumentummal rendelkezik, melyeknek segítségével meggyőzheti a hazai románság vezetőit arról, hogy mi önmagunk akarjuk velük szemben a békés meggyógyítás. Nem a mi különös politikai helyzetünk kényszerítő hatása mondatja velünk ezeket, hanem az a tiszta meggyőződés, amely kikristályosodott a magyarságban a háború nehéz éveitől. A népek öntudatra ébredésének e gyönyörű és fájdalmas korszakában nem lehet többé az ókori ideológia szemfényvesztésével kormányozni, minden nép megértett arra, hogy saját sorsának ura legyen, nyelve s kultúrája fölött önmaga rendelkezék. Mi fehér lapot nyújtunk át hazai román testvéreinknek, írják rá, ami kívánságuk van s ha az nemzetük szabadságának, fejlődésének érdekében szükséges, nem fog akadni egyetlen felháborított magyar sem, ki e jogos köve-

telések ellen titakoznék. Csak egyre kérjük őket: jöjjenek el velünk a magyarság mesebeli kék tavához, kívánságainknak, óhajításainknak súlyos köveit dobják bele. Ők is, mi is a tükörsima tóba. A bedobott súlyos kövek nyomán hullámgyűrűk keletkeznek majd a felszínen, két különböző tökéletes hullámgyűrű: a magyarság és a románság életének képe. Nézzük meg együtt, hogy nő, hogy terjed, hogy széplül ez a két gyűrű, s vegyük figyelembe, hogy amint fejlődésében a két kör széle összeér: nem fogja keresztülmetszeni egyik a másikat, nem rontja össze azt, ami önmagában is tökéletes, hanem a természet fizikai törvénye szerint — összesimul és kiegészíti egymást. Sőt az összesimulás és összeolvadás lendületében mindkettő friss energiát nyer s betölti az egész tó felszínét.

Nincs is románság és románság és magyarság között olyan ellentét, amely, kiegyenlíthe-

tetlen volna. Ha vannak vitatható kérdések, nem okvetlenül szükséges hogy ezek kereszttezzék egymást, ezeknek össze kell simulniok.

Minden reményünk megvan arra, hogy ez így is lesz. Garanciánk erre a hazai románság vezetőinek mindent mérlegelő belátása, mely kivivott szabadságát, szépen fejlődő kultúráját nem fogja feláldozni bizonytalan jövőért, gazdaságilag értéktelen csatlakozásért — egy utópisztikus érzelmi politika kedvéért; és garancia erre Jászi Oszkár dr. miniszter szociális gondolkodása, az óriási feladat teljes súlyát mérlegelő nagy koncepciójú egyénisége.

Jászi Oszkár dr., a népkormány tagja, a magyarság testvéri szeretetének jelvényeivel: az őszinteséggel és a román nemzetet megillető becsüléssel közeledik Arad felé. A mi egyetlen óhajunk, hogy e találkozás legyen áldásos Magyarországra s két nagyraihivatott nemzetére: a magyarra és a románra egyaránt! . . .

Kitört az európai forradalom.

(Foch tábornagyot agyonlőtték. — Átír a német trónörökös meggyilkolásáról. — Vilmos császárt internálták. — Forradalmi mozgalmak Franciaországban. Angliában, Olaszországban. — Hollandia és Svédország a köztársaság mellett.)

Berlinből jelentik: Jól értesült svájci körök azt a hírt kapták Párisból, hogy Foch tábornokot a forradalmár katonák agyonlőtték. A hír még nem nyert megerősítést.

Bécsből jelentik: Ma délután percek alatt híre terjedt a városban, hogy Foch tábornokot katonái agyonlőtték.

Berlinből jelentik: A német külügyminiszterium volt államtitkárja, Hintze jelentette a főhadiszállásnak, hogy a francia front mögött ugyanazok az események játszódnak le, mint a német Hinterlandban. Ugylátszik ott is katonatanácsok intézik a fegyverszünet ügyét.

A katonai és munkástanács a következőket közli: A francia szociáldemokrata-párt a Humanitében manifesztumot tett közzé, amelyben követeli a statáriális rendelet azonnali felülgesztését, a választójog radikális reformját, teljes politikai és katonai amnesztiát, a munkások képviselőinek kiküldését a békekongresszióra és az internacionale világkonferencia egy behívását.

Genéből jelentik: Bár a francia kormány mindent elkövet, hogy lehetőleg semmi hír ne szivárogon ki arról a mozgalmról, amely Franciaországban már napok óta felütötte a fejét, mégsem lehet titkolni, hogy két nap óta Franciaországban nyíltan kitört a nép és a munkások mozgalma, amely meglehetősen gyorsan fejlődik. Párisban nagy népgyűlések és tüntető felvonulások voltak, de a mozgalmak egész Franciaországban terjednek. Párisban az a hír terjedt el, hogy a fronton katonatanácsok alakultak és összeköttetésbe léptek a német katonatanácsokkal. St. Louisban a szociá-

listák nagy népgyűlést tartottak, amelyen Cachin, Longuet és Mayeres fuhrirás beszédekkel mondtak a kormány ellen. Cachin felszólította Clemenceaut, hogy nyomban bocsása szabadon a letartóztatott munkásvezéreket, elsősorban pedig Caillauxot.

Bécsből jelentik a Mittagszeitung: Mint a hollandi sajtó hitelt érdemlő forrásból értesül, a német trónörökös agyonlőtték. A hírt eddig még nem erősítették meg.

Berlinből jelentik: Mihelyt Potsdamban megalakult a munkás- és katonatanács, azonnal védelem alá vette az új kastélyt. A császárné, a trónörökös felesége és a többi hercegnők gyermekeikkel együtt a potsdami kastélyban vannak teljes biztonságban.

Berlinből jelentik: A hollandi lapok azt a hírt közlik, hogy a német trónörökös hétfőn a holland határon német őrség agyonlőtte. Ezzel szemben a Wolff-ügynökség kijelenti, hogy ez a hír nem telet meg a valóságnak.

Berlinből jelentik: A volt osztrák és magyar főkonzulátust tegnap a munkás és katonatanács védelme alá helyezték. A potsdami új palota védelmét az ottani munkás és katonatanács vállalta magára. A trónörökös és a többi hercegek biztonságban vannak. A birodalom különböző részeiből jelentik, hogy az átalakulás a legteljesebb rendben megy végbe.

Frankfurtból jelentik: A Frankfurter Zeitung hágai jelentése szerint Vilmos császár kíséretében negyven tábornok volt, a többek között Hintze tengernagy is. A trónörökös-pár hollétéről semmit sem tudnak. Rosen dr. hágai német követ kíséretében a holland kormány-

több magas tisztviselője és néhány tábornok Aysdenbe ment, ahol a határ átlépése után a császár vonata megállott. A császárral, aki egyszerű polgári ruhát viselt, tudatták, hogy az úrkokkal és sáncokkal körülvett Eusongenbentink kastélyba internálják, ahol katonailag őrizni fogják. Kiséretét Amsterdamba internálják. A császártól nem kívánom becsületszót arra, hogy nem fog megszökni. Felteszik, hogy a császár hallgatólagon is, ennek az erkölcsi kötelezettségnek tudatában van. A császár vonata, amelyben Aysdenbe utazott, a belga határ közelében rálöttek.

Berlinből jelentik: Az olasz hadseregben mindinkább nagyobb mérvet ölt a felbomlási processzus. Az egész hadsereg megtagadta az engedelmességet. A forradalmi mozgalom a hatodik hadsereg kebeléből indult ki és az a hadsereg vitte át a többi hadseregére is.

Berlinből jelentik: A német fővárosban tegnap délután terjedtek el az olasz hadsereg felbomlásáról szóló hírek, amelyek nagy örömet keltettek a munkások és katonák között.

Berlinből jelentik: Hollandi lapok chiassói jelentés alapján írják, hogy Tarimban nagyarányú forradalmi mozgalom tört ki. Az utcai tüntetések egymást követték. Sok esetben véres összecsapásokra került a sor. Olasz kormánykörökben nagy a határozatlanság.

Berlinből jelentik: A német többségi szociálista párt és a független szociálista-párt táviratot küldött *Brantingnak és Troelstrának*, amelyben a semleges államok szociálista pártjainak figyelmét felhívja arra, hogy a fegyverszüneti feltételek a Németország ellen irányuló kiéheztetési politika folytatását és szigorítását jelentik. Ha a feltételekhez továbbra is ragaszkodnak, a mozgó anyag fele ugyanis használhatatlanná és ha az idegen megszálló csapatok Németország készleteiből akarják magukat élelmezni, akkor teljesen lehetetlenné válik a német nép ellátása. Ezért kéri a szociálista Internacionálét, hogy nyújtson segítséget az imperiálisták által diktált fegyverszüneti feltételek enyhítésére.

Berlinből jelentik a Vorwärts tudósítója, hogy a németországi események angol és amerikai részről mély benyomást keltettek. Attól tartanak, hogy *Angliára és Franciaországra is átharapódzik a forradalom*. Az egész svájci entente sajtó visszatükrözteti ezt az aggodalmat.

Gentből jelentik: Svájci lapok rotterdami jelentése szerint Portsmouth angol kikötőt pénteken este elzárták. Állítólag nagy zavargások történtek ki a kikötőkben.

Gentből jelentik: A svájci távirati hírek közül: A központi végrehajtó-bizottság, amely az összes svájci szakszervezeteknek előjárósága, *általános sztrájkot* proklamál, amely ma éjszaka tizenkét órakor kezdődött. A belső helyzetre való tekintettel a szövetség tanács részleges mozgósítást rendelt el. Öt hadosztályt mozgósítottak.

Hágából jelentik: Tegnap Utrechtben gyűlést tartottak a holland köztársasági párt megalakítása ügyében. A forradalmi szociálisták hollandi ligája a komoly nemzetközi helyzetre való utalással fiókjához köriratot intézett, amelyeket erőteljes köztársasági agitációra szólít fel.

Hágából jelentik: Hollandiában egyre nagyobb méreteket ölt a forradalmi katonatanácsok alakulása. Ezek a tanácsok csak magukból a hadseregből alakultak. Most a hatóságok alakítanak hasonló tanácsokat, amelyeknek az a feladatuk, hogy a legénység és a pa-

rancsnokságok egymással való érintkezését megkönnyítsék.

Stockholmból jelentik: A német forradalom a svéd munkásokra mély hatást tett. A svéd szélső szociálisták lapja ma már kész tervet közöl, amely szerint Svédországban általános sztrájkot kell rendezni. A svéd munkások első követelése szociálista kormány alakítása, a második követelés a köztársaság megalakítása.

Megalakul a nagy Nemzeti Tanács.

(A magyar köztársaság proklamálása.)

Budapestről telefonálja tudósítónk: Az államforma kérdésében a kormány és a Nemzeti Tanács végrehajtó-bizottsága az egész ország közvéleményének egységes nyilatkozatát akarja léleerhozni, hogy a köztársaság proklamálása ünnepélyes formában történhessék. E célból a Nemzeti Tanácsot ötszáz tagra egészítik ki.

Öt tagú bizottságot küldtek ki, amelynek tagjai: *P. Ábrahám Dezső, Roák Ödöné, Kernstock Károly, Kobak Kornél és Rónay Zoltán*. A bizottság legsürgősebben ki fogja jelölni azokat, akiket be akar választani a nagybizottságba. A kormány és a Nemzeti Tanács végrehajtó-bizottsága ez alapon hívják össze Budapestre az új államformát proklamáló nagygyűlést.

Az ötszáz tagból százat tartanak fenn a forradalmi pártok részére. A Károlyi-párt és a szociálista-párt 40-40 taggal, a radikális párt 20 taggal lesz képviselve. A többi négyszáz helyet megosztják az érdekképviseletek és területi alakulatok között. Képviselve lesznek az őstermelők, iparosok, kereskedők, tisztviselők és minden egyéb számottevő egyesület, természetesen a nők szervezetei is. A helyi alakulatok a vidéken a Nemzeti Tanácsokból választott tagokkal lesznek képviselve. — A menüiben lehetséges, a *nemzetiségi Nemzeti Tanácsok is képviselve lesznek*.

Ez a nagy Nemzeti Tanács az államforma proklamálásán kívül csak elvi deklarációkat fog tenni. A szükséges egyéb reformok az alkotmányozó nemzetgyűlésre várnak.

Budapestről jelentik a Magyar Távirati Iroda: A Magyar Nemzeti Tanács arra az üdvözlésre, amelyet a német néptanács kormányához intézett, a következő választ kapta:

— A német köztársaság népbiztosainak kormánya szívélyes és testvéri köszönettel viszonzozza a Magyar Nemzeti Tanács üdvözlését. A népek egysége, szabadsága és az igazság utban vannak. *A német köztársaság népbiztosainak tanácsa*.

Budapestről jelentik tudósítónk: Illetékes helyről arról értesülünk, hogy a kormány nem szándékszik többé összehívni a Házát, hanem e helyett a Nemzeti Tanácsot ismeri el ideiglenes törvényhozó testületnek. A képviselőházat tehát olyannak tekintik, mintha azt már feloszlatták volna. Abban az esetben, ha az ország nemzeti tanácsa a köztársasági államforma mellett foglalnak állást, a Házat a kormány nyomában feloszlottnak nyilvánítja s megfelelő formában megtörténik a köztársaság proklamálása. A kormány már most megszüntnek tekinti a főrendiházat is s hogy az mily formában marad fenn, törvényhozó testület lesz-e, még nincs eldöntve, de bizonyos, hogy igen jelentékeny reformokon fog keresztül menni. Már elnevezését sem tartja meg, hanem felsőházzá fog átalakulni és pedig erősen demokratikus szellemben.

Eirabolták a megye gabonáját

(Schill József alispán a szenvedett károkról.)

Ma már teljes bizonyossággal megállapítható, hogy *Aradvármegyében teljesen helyreállott a rend és a nyugalom*. A mai nap is minden rendezés nélkül telt el és a frontról napról-napra nagyobb számmal hazatérő katonák minden lázongás nélkül beleilleszkednek abba a nyugalomba, amely a több, mint egy hétig tartó vihar után végre meghonosult a falvakban. A polgárorség mindenütt vigyáz a rendre, amelynek nagy eredménye az, hogy a fosztogatások nem ismétlődtek meg.

Schill József alispán ma a belügyminiszternek a következő hírdetményét küldte ki a vármegye közsébeibe.

A haza törvényes belrendjét tehát a mindenkinek érdekében fekvő személy- és vagyónbiztonságot s ezzel a haza további boldogulásának ügyét szolgálja a csendőrség is, amelynek értékes szolgálatai iránt az ország s annak hatóságai eddig is megértő elismeréssel viseltetik. Sajnosan kellett azonban értesülni a legközelebbi napokban történt oly eseményekről, midőn a csendőrséggel szemben oly támadó magatartás tanúsított rendbontó elemek által, melyeknek következményeképp az illető csendőrök, sőt egész őrsők szolgálati működhetése megbénított, sőt teljes lefegyverzése is erőszakosan eszközöltetett. Mint-hogy pedig a csendőrség a nemzeti kormány rendelkezései iránt tartozó engedelmességre és hűségre az esküt már letette s ez által ugy a nemzeti kormányzatnak, mint a közhatóságoknak továbbra is törvényes végrehajtó szerveként működni van hivatva, ezen szolgáltatásban pedig minden egyes csendőr a jó érzésű honpolgárok támogatására van utalva: felhív a népkormány s egyben utasít mindenkit, hogy a csendőrségnek törvényes hatáskörében kifejtett közbiztonsági tevékenysége elé gátat ne csak hogy ne emeljen, hanem a közrend, a személy- és vagyónbiztonság megővésének érdekében a csendőrséget közérdek-ből támogatni honpolgári kötelességének tartsa.

Budapest, 1918. évi november hó 3-án.
Batthyány s. k. belügyminiszter.

A vármegyében uralkodó helyzetről *Schill József* alispán a következőket mondotta munkatársunknak:

— A vármegyében helyreállott a nyugalom, a zavargások és fosztogatások megszűntek. Ezt a karhatalmi erők közbelépésének köszönhetjük, de különösen annak, hogy a csőcselék kitombolta rablási szenvedélyét, amely még alig megállapítható kárt okozott.

— Körülbelül milyen nagy lehet a vármegyében okozott kár?

— Ezt pontosan megállapítani ma még nem lehet. Én ma felhívást intéztem a járási főszolgabírákhoz, hogy írják össze a károkat. Ez a jelentés rövid idő múlva be fog érkezni s akkor pontos adatokat mondhatok. Az első napokban úgy látszott, hogy a kár felülmulja a 100 millió koronát, később azonban a gazdaságokból és uradalmakból elhajtott szarvasmarhákat visszaszereztek a károsultak s így a kár természetesen csökkent, bár így is óriási.

— A zendülések és a fosztogatások mennyiben érintették a vármegye jövődjé közéletmezését?

— Mindenesetre megnehezítették a helyzetet, miután legtöbb helyen a csőcselék kifosztotta azokat a magtárakat, amelyekre a közellátás céljaira összegyűjtött gabona volt. Ezek természetesen nem semmisültek meg, csak gazdát cseréltek. Ha a közgazdaság ismét annyira megerősödik, hogy képes lesz egy újból rekvirálást keresztül vinni, ugy ezt az elrabolt gabonát ismét vissza lehet szerezni. Remélem, hogy ez rövidesen bekövetkezik.

A román király nem bántja a magyarokat.

(Mozgósítás Mackensen ellen irányul.)

Bukarestből jelentik: Királyi rendelet sürgős katonai intézkedéseket rendelt el a Mackensen-sereg ellen. Meg lehet állapítani a román királyság Németországgal szemben hadiállapotban levőnek tekintni magát. Tényleg azonban Románia részéről nagyarányú katonai akcióról a Mackensen-sereggel szemben nem fog sor kerülni, mert a német sereg Romániából visszavonulóban van. A Mackensen-sereg magával vitte tüzéségét, municióját és felszerelését. Feltétlenül bizonyos az, hogy hivatalos részről Magyarországgal szemben eddig semmiféle diplomáciai vagy katonai lépés nem történt. Román körökben élénken pertraktálják a román király kijelentését, amely szerint

egyetlen magyarnak, akár polgár, akár katona, nem szabad, hogy bántódása essék.

Bukarestből jelentik: A román haderő hetek óta tartó intenzív mozgósításának előkészületei a mai napon befejeződtek. Még az éj folyamán nem csak Moldvában, hanem a megszállott Romániában is kirdagasztották a mozgósítási hirdetményeket, melyek 26 52 évig minden román alattvaló ifjgyverbe szólítanak. Megbízható infor-

mációk szerint a mozgósítás határozottan Németország ellen irányul és első sorban azt célozza, hogy a német katonai közigazgatásnak a vasutvonalak mentén felhalmozott megbecsülhetetlen értékű élelmiszer, gyapju és anyagkészletei elszállítását megakadályozza.

A német megszálló haderő zöme má kivonult Románia területéről. Mackensen Crajovába helyezte át főhadiszállását. A magyar csapatok és a polgári személyek legnagyobb része Romániában rekedt, mert a német hadvezetőség az összes vasúti kocsikat lefoglalta. Áldozatul esik az óriási költséggel felépített táviró és távbeszélő központ is. Levin magyar postafőtiszt a közel 100 főnyi magyar személyzettel gyalog indult utnak a határ felé.

Budapestről jelentik: A kormány romániai követé kinevezte Sztojanovics tartalékos századost, aki pár nap előtt Jassyba utazott és a román kormány elnökénél tolmácsolta a független magyar kormány üdvözlését. Románia miniszterelnöke igen szívesen fogadta követünket, de kijelentette, hogy mint külügyminiszter csak akkor ismeri el Magyarországot önálló és független országnak, amely önálló külügyi képviseletet tart hat, ha az egész entente elismeri.

VÁROS ÉS MEGYE.

A városi alkalmazottak fizetésrendezése. Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1918. évi november hó 13-án d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak folytatolagos sorrendjé a következő: 24. A tanács előterjesztése Takács János által emelt új épület községi adómentességének megadása iránt. 25. A tanács előterjesztése Rajku József által emelt új épület községi adómentességének megadása iránt. 26. A tanács előterjesztése a kerületi orvosok részére spanyolbetegek gyógykezelésével felmerült kocsidíjak megtérítése iránt. 27. A felső kereskedelmi iskolai tanárok kérelme beszerzési előleg engedélyezése iránt. 28. Neszlinger János fertőtlenítő intézeti gondnok kérelme családi pótlék és ruhasegély felemelése iránt. 29. Munkácsi János segédtsit kérelme beszüntetett családi pótlékának folyósítása iránt. 30. Özv. Grosz Károlyné községi elemi iskola igazgató tanítónő kérelme fizetési előleg kiutalványozása iránt. 31. Major Mihály színházi felügyelő kérelme eltartottak után családi pótlékok engedélyezése iránt. 32. Pataki Sándor községi tanító kérelme az 1915. évben kiutalványozott fizetési előleg részére leendő kiutalványozása iránt. 33. Hettmann János városi tűzoltó kérelme szolgálati pótlék kiutalása iránt. 34. Somogyi Gusztáv róm. kath. lelkész kérelme ruhasegély kiutalványozása iránt. 35. A tanács előterjesztése az elhagyott gyermekek gondozási költségének a belügyminiszter ur által való megtérítése iránti megkeresés tárgyában. 36. Özv. Najmányi Imréné kérvénye özvegyi nyudji és nevelési járulék megállapítása iránt. 37. A tanács előterjesztése Andritz János hivatalos nyudjiának kiegészítése iránt. 38. A tanács előterjesztése özv. Heidrich Jánosné özvegyi nyudjiának kiegészítése iránt. 39. A tanács előterjesztése Jamniczki Károly fogyasztási adóhivatal vizsgáló nyudjiának kiegészítése iránt. 40. Bruttmann Albert városi hivatalos nyudjiának kiegészítése iránt. 31. A tanács előterjesztése a temetési járulékok felemelése iránt. 42. A tanács bemutatja a városi közalkalmazottak, üzemi alkalmazottak, tanítók és nyudjiasok fizetésrendezési tervezetét. 43. A tanács jelentése Sulik Kálmán törv. hat. biz. tag közlelmezési ügyben kért felvilágosítás tárgyában. 44. Az üzemi alkalmazottak kérelme a közszolgálati alkalmazottak részére engedélyezett városi pótlék mérvének megfelelő üzemi pótlék f. évre leendő engedélyezése iránt.

Vége a háborúnak.

(Ha lesz béketárgyalás, Versaillesben lesz. — Páris lobogódiszben.)

Londonból jelentik: Ha egyáltalában lesz béketárgyalás, akkor azt Versaillesben fogják megtartani. Az angol béke delegációt Lloyd George fogja vezetni.

Ionából jelentik: Az alsóházban Lloyd George lelkes eljenzés közepette felolvasta a fegyverszüneti feltételeket, amelyeket — ugymond — reggel 5 órakor egész éjszakán tartó eszmecsere után aláírtak. Beszédét azután így folytatta:

Ma délelőtt 11 órakor befejeződött az a borzalmas és rettenetes háború, melyben, az emberi ségnek valaha is része volt. Remélem, hogy ezen az eredményteljes reggelen az utolsó háború ért véget. Most nincs idő a beszédre. Szíveink halálával vannak megteleve, amelynek kifejezésére nincs szó. Indítványozom, a Ház azonnali elnapolását, hogy templomban fejezhessük ki hálánkat az Isten iránt a nagy veszedelemtől való megszabadításért.

Ausquith annak a meggyőződésének adott ki fejezést, hogy a fegyverszüneti feltételek olyanok, amelyek mellett nem lehet a háborút ismét megkezdeni. Ő is kifejezi azt a véleményét, hogy a világ új korszakba lép, mely nélkülözni fogja a háborút. A Ház tagjai ezután ünnepies menetben a templomba mentek.

Rómából jelentik: A legutolsó olasz harctéri jelentés azt mondja, hogy ma délig 10.658 tiszt és 416.116 legénységi foglyot, továbbá 6818 ágyut számláltak össze. Miután Németországgal a fegyverszünetet aláírták, ma 1918. november 11-én délelőtt 11 órakor az egész fronton megszüntek a hadműveletek.

Párisból jelentik a Havas-ügynökség: Amikor megérkezett a fegyverszüneti feltételek aláírásának híre, telefonon utasították a prefektusokat, hogy lobogózzák fel a középületeket és kondítsák meg a harangokat. Páris lobogódiszt öltött.

Berlinből jelentik: A német kormány a svájci kormány közvetítésével a következő jegyzéket intézte az Egyesült Államokhoz:

— Miután a fegyverszünet meg van kötve, a német kormány kéri az Egyesült Államok elnökét, tegye meg a lépéseket a béketárgyalások megkezdésére. A német kormány a békekötés gyorsítása végett ajánlja, hogy előbb az előzetes béke megkötését vegyék fontolóra és közzéadják a német kormányt, hol és mikor kezdődhetnek a tárgyalások. A fenyegető élelmiszerhiány miatt a német kormány különös súlyt helyez a tárgyalások azonnali megkezdésére. Solj.

„Győzni, vagy meghalni.”

(Elindult az első menetszázad a csehek ellen.)

Budapestről telefonálja tudósítónk: Ma détre felszerelték az első menetszázadot, amelynek parancsnoka Heltay Viktor százados. A menetszázad, amely Pozsony védelmére és a cseh betörők ellen vonul, tengerészekből áll, a kik széles jókedvvel délután 3 órakor sorakoztak a Reáltanoda-utcai főreáliskola épülete előtt. A menetszázad élén hatalmas nemzeti színű zászló volt, a melyen ez a jelszó volt olvasható: **Győzni vagy meghalni!**

A matrózokat valóságos elborították a virágok. Heltay százados parancsnoksága alatt nyolc tényleges tiszt áll. A menetszázadot ellátták megfelelő géppuskás osztaggal és repülő rajjal. Az indulást zsoldfizetés előzte meg. Minden katona tíz napra előre megkapta a zsoldját. A csukaszürkébe öltözött katonák zeneszó mellett vonultak a nyugati-pályaudvarra, a honnan Pozsonyba utaztak. Innen vonul a menetszázad az országba betört cseh bandák szétverés-re.

Pozsonyból jelentik: Kéérkezett hírek szerint a csehek eddig Nyitra, Árva, Turócz és Trencsén vármegyéket foglalták el.

Lőrinczy Dénes honvédezeres lett a pozsonyi karhatalom parancsnoka. Neki jutott osztályrészül a feladat, hogy szükség esetén fegyverrel lépjen fel a Magyarországra betört cseh bandák ellen.

Budapestről jelentik tudósítónk: Bartha Albert hadügyminiszter, aki elsőrendű szervezőtehetségéről ismeretes, tudósítónk előtt a következőket mondotta:

— Az ország súlyos helyzetben van. Külső ellenségeink agyarkodnak reánk és idebenn zavaros állapotok uralkodnak. A kormány reméli, hogy az ország területi épségének megvédésére irányuló munkásságában a nép támogatni fogja. Elhatároztuk, hogy a leszerelés biztosítására és az anarchia lehetetlenné tételére három korosztályt vissza fogunk tartani. Kiderült ugyanis, hogy a cseh betörések nem a cseh nemzeti aspirációk kielégítésére szolgáltak, hanem egyes emberek privát vállalkozásai voltak, amelyek tehát a rablással egyértelműek. A legfiatalabb három korosztály visszatartása annál könnyebben megy, mert a hadügyminiszterhez érkezett hírek szerint az olasz frontról visszatérő legénység teljes rendben érkezik, megszünt az egyenkint való utazás, például a 20. és 11. hadosztály a legnagyobb rendben, énekelve, zárt sorokban érkezik vissza a frontról. Ezek közül a most visszaérkező csapatok közül fogjuk visszatartani ezeket a korosztályokat, semmi esetre sem tovább mint ameddig a tényleges szükség megköveteli. Mindössze néhány hétről van csak szó.

— Ebben a hadseregben a tartalékos tiszteknek is egyelőre támaszt fognak nyújtani, a míg a társadalomban kellőképpen elhelyezkedhetnek. Remélem, hogy ezzel a hadsereggel sikerül megakadályoznunk minden fölborulást az ország területén belül és ez a hadsereg teljesen elegendő lesz ahhoz, hogy a velünk szomszédos államok egyes felelőtlen polgárainak eivegyék a kedvét kalandos vállalkozásaiktól.

Budapestről jelentik: Skulteczky Ernő, a nyugati pályaudvar főnöke kijelentette, hogy a forgalom Budapest—Pozsony—Wien, továbbá Zsolna felé ma estig teljesen simán folyt le. A ma délután 5 órakor érkezett zsolnai vonat vezetője elmondotta, hogy a csehek Hőlakon, Trencsénben és Vágújhelyen átvizsgálták a vonatot azért, hogy megállapítsák, nem visz-e fegyvert, vagy lőszert, azután utjára engedték. Az utasok elbeszélése szerint a

csehek Nagyszombatból kivonultak s a nyugati országhatár több megszállt pontját kiürítették. Pozsonyban teljes a nyugalom.

Felforgatók Aradmegyében.

Hazatért katonák felosztják a községi javakat.

Az aradi hatóságokhoz érkezett jelentések szerint Aradmegyében és Erdélyben olyan veszedelmes irányzat kapott lábra, amely az országnak nagynehezen helyreállított belső békéjét és nyugalomát és a magántulajdont komolyan fenyegeti, ha a hatalom még idejében nem lép fel erélyesen.

A frontról visszaérkezett katonák tulnyomó része közöttük sok román katona is, egészenlytan azt hirdetik, hogy nincs többé szükség a községi előjáróságokra. Olyan elveket hirdetnek, amelyek a demokráciát, a forradalom által megszerzett szabadságot, a nemzetközi szociáldemokrácia feltéve őrzött kincsét fenyegetik.

A nagyhalmágyi járás több községében kijelentették a frontról hazatért katonák, hogy a községi vagyont nem ismerik el s hogy azt fel kell osztani. De nemcsak hirdették ezt, hanem gyakorlatilag meg is valósították, amennyiben a községi pénztárakban talált pénzkészleteket maguk között felosztották.

A békés román községekben megalakult polgárőrök ártalmatlanná igyekeznek tenni a tévútonoknál hirdető katonákat. Egyes községekben sikerült is erélyes fellépéssel a köztulajdon megszüntetését hirdető katonákat megfékezni. Azonban nem minden községben szervezték meg a polgárőrséget s így a legtöbb román község a szó legszorosabb értelmében teljesen védtelen.

De sor került a magántulajdon felosztására is. Így Batta községben a hírneves Moesonyi-család kastélyát lámadták meg a felforgatók és annak értékes berendezését szétszedték és felosztották maguk között.

A veszedelem már itt van előttünk. Egyelőre még csak szórványosan jelentkezik, de ha idejében nem lép fel ellene a kormány kellő eréllyel, akkor a forradalom vívmányai a legnagyobb veszedelembe kerülnek.

MŰVÉSZET.

HETI MŰSOR:

Szerda este 7 órakor: *Tosca*. C) bérlet.
Csütörtök este 7 órakor: *Cigánybáró*. A) bérlet.
Péntek este 7 órakor: *A király*. B) bérlet.
Szombat délután 3 órakor: *A pacsipta*.
Este 7 órakor: *A király*. C) bérlet.

* **Offenbach-operette a Modern Színházban.** Arad zenekedvelő publikuma bizonyára örömmel veszi tudomásul, hogy a Modern Színház is programjába vette az énekes darabok előadását. Szombaton és vasárnap Offenbach örökbecsű operettje: Szép Galathea kerül színre Z. Várady Margittal, Szeghő Lili-vel, Gönörövel és Gyözövel a főszerepekben. A gyönyörű muzsikájú operette után művészestét rendez az Aradi Nemzeti Színház önkéntes személyzete. A szombati és vasárnapi művészestére egész héten lehet jegyet váltani a Modern Színház pénztáránál.

* **Tosca és Cigánybáró.** Pardy Armand felléptével szerdán és csütörtökön opera esték lesznek. A Cigánybáró Arzéna Horváth Micci, míg Cipra szerepét Szeghő Lili énekli, a többi szerepek, valamint a Tosca szereplői a régié lesznek.

* **A király.** Nap-nap mellett folynak a próbák Flors és Collivet világhírű szatirájából. A darab több mint 10 éve nem került színre. A főszerepeket Csige Böske, Kiss Mariska, Bizza Ilona, Szendrey, Várnay, Faludi, Ungvári, Herold, Kertész, Lugossi játsszák. Szombat d. 8 órakor.

Jászi tárgyalása a román komitéval.

(Szurdán reggel érkezik a miniszter Aradra.)

Holnap az egész ország szeme Arad felé fordul. A holnapi nagy nap — úgy lehet — döntő jelentőségű lesz Magyarország jövődjére. Holnap fog ugyanis Aradon tárgyalni dr. Jászi Oszkár, a Magyarországon élő nemzetek önrendelkezési joga előkészítésével megbízott miniszter az Aradon székelő román nemzeti tagjaival.

A miniszter nagy kísérettel ma este 11 órakor különvonaton utazott el a keleti-pályaudvarról Aradra. A különvonat egy termeskocsiból és két I. osztályú Pullmann-kocsiból állott. Jászi kíséretében vannak: a Magyar Nemzeti Tanács képviselőiben P. Ábrahám Dézsó és Bokányi Dezsó, az Erdélyi Nemzeti Tanács képviselőiben: Apáthy István, dr. Somló Bódog egyetemi tanárok és dr. Vincze Sándor, az országos statisztikai hivatal részéről: Kovács Alajos miniszteri tanácsos és Szekeres Győző főtisztviselő, Széchi, a miniszter titkára, több miniszteri tisztviselő és budapesti hírlapíró.

A különvonat Aradra érkezését szerda reggel 7 órára jelezték. A vasuti állomáson a minisztert és kíséretét az aradi radikális-párt vezetősége fogadja és üdvözl. A vasuti állomásról Jászi kíséretével szállására vonul. Dél előtt 11 órakor a vármegyeháza főispáni hivatalának fogadó-termében kezdődnek a tanácskozások a román nemzeti komité tagjaival. A tanácskozások valószínűleg elnyulnak a délutáni órákba is.

Cseh katonák vérengzése.

(Nemzetőrök leverték a lázadókat.)

Komáromból jelentik: Tegnap délután a 11. volt közös gyalogezrednek Talán állomásozott zászlóaljja (hadkiegészítő parancsnokság volt), amely tiszta cseh tisztekből és legénységből áll, teljes felszereléssel, külön vonaton elindult hazra. A mintegy kétezer főnyi cseh katonát szállító vonat esti fél nyolc órakor robogott be a komáromi pályaudvarra. Alig állott meg a vonat, a komáromi nemzetőrség tagjai felszállottak az egyes kocsikba és felszólították a cseheket, hogy adják át fegyvereiket.

E felszólításra minden további pörcpörcé mellőzésevel az volt a válasz, hogy a csehek tüzet kezdtek a polgárőrökre. A tüzelést a tisztek kezdték meg revolverekkel, majd egész sortűzek dördültek el. A pályaudvaron leirhatatlan pánik keletkezett, a nemzetőrök a tüdő elől kénytelenek voltak visszavonulni, miközben három halottat vesztettek és úgy sorakékből, mint a pályaudvaron tartózkodó polgári utasok közül nagyon sokan részben könnyebb, részben súlyosabb sebesüléseket szenvedtek.

A nemzetőrség csakhamar teljes létszámban jelent meg a pályaudvaron. Gépfegyvereket vettek fel a pályaudvar tetőzetére és padlására, és most már formális sortűzet zúdították a cseh katonák vonatára, amely szerencsére szabadon állott a pályán. A gépfegyverek valósággal végigkaszálták a vonatot, amelynek egyes kocsijait a lövések súlyosan megrongálták.

Az erélyes fellépésre a lázadó csehek megadták magukat. A nemzetőrség ezután a lefegyverzett cseh katonákat a várba kísérték, a sebesülteket pedig kórházba szállították. A lázadó csehek közül 16 vesztette életét, 30 pedig súlyosan megsebesült. A lefegyverzés megtörténte után bizottság szállott ki a pályaudvarra, valamint a várba, amely megindította a vizsgálatot. Az esetről telefon útján tettek jelentést a hadügyminiszternek, valamint az országos Nemzeti Tanácsnak.

Este 7 órakor az aradi radikális-párt a kulturpalota nagytermében gyűlést tart, amelyen Jászi Oszkár beszédet mond. Jászi ismertetni fogja a radikális párt programját és törekvéseit. Valószínűleg beszélni fog Bokányi Dezsó is.

A miniszter kíséretével még holnap este visszautazik Budapestre.

Marosvásárhelyről jelentik: A Nemzeti Tanács ünnepléses megalakulásakor, tagjai sorába vette a román nemzetiségű dr. Vancea József ügyvédet is. Dr. Vancea pár napig nem fejtett ki tevékenységet a Nemzeti Tanács működésében, míg nem tegnap megjelent s a következő nyilatkozatot tette:

A román nemzeti komitétól vett föltalmazásom alapján utasításom van arról, hogy a Nemzeti Tanácshoz csatlakozzam s annak működésében hű lélekkel résztvegyek. Abban az esetben, ha a Károlyi minisztertanácsnak a nemzetiségekre vonatkozó programja a maga egészében megvalósíthatik, alatt maga a hazai románság a magyar hűtársain belül, mint egyenjogú testvér kíván maradni s az elszakadási irányzatokkal szembeállítandó.

Ha e híradás igaz, akkor a magyarországi románok nemzetiségi komitéja kinyilvánította, hogy bizonyos föltételek alatt a magyar államtartozékhoz és annak integritásához cselekvéssel és érdelemmel hű marad s az elszakadási törekvésekkel szembehelyezkedik.

EGYESÜLET

(—) A Nevelő Munkások Szövetsége holnap, szerdán délelőtt 11 órakor a Kazinczy utcai polgári iskolában közgyűlést tart. A közgyűlésen az országos radikális-párt középonti kiküldöttje, dr. Majláth József, mint szövetségünk vendége fogja előadását megtartani. A tárgy általános és közérdekű voltára való tekintettel kérjük az összes övök, tanítókat, tanárokat, hogy tekintet nélkül felekezetre, nemzetiségre és iskolafajra, valamint szövetségi tagságukra, teljes számban megjelenjenek a közgyűlésre. — A szövetség elnöksége.

KÖZÉLELMÉZÉS.

— **Cukorkiosztás.** Ez alkalommal 2 heti adagra a 9. és 10. számú szelvényekre együttesen 36 dkgr. cukor kerül kiosztásra, melynek kicsinybeni eladási ára 134 fillér. Felhívom az I., II., III., IV., V., VI. kerületbeli kereskedőket, hogy f. hó 13-án szerdán, a VII., VIII., IX., XI., XII. kerületbelieket, hogy csütörtökön, f. hó 14-én utalványaik kiváltása végett jelenjenek meg. — Közélelmézési hivatal vezetője.

— **A szociálista grófnő.** Budapestről telefonálja tudósítónk: Hadik Karolina grófnő, Hadik-Barkóczy Endre, a főrendiház volt elnökének huga, mint szociálista agitátor lép a nagy nyilvánosság elé és holnap, szerdán szabadelőadást tart a szociálisták lényegéről és ezzel összefüggő háborús kérdésekről. A nagy közönséghez intézett meghívó ezekkel a szavakkal kezdődik:

— Én Hadik Karolina grófnő vallom, hogy ifjú koromtól kezdve szociálistának éreztem magam és lelkes előharcosa voltam a szociálistáknak.

HIREK.

Szombattól kezdve olcsóbb lesz a hus.

(Leszállítják a vendéglői árakat.)

A közlemezési bizottság ma délután Lócs Rezső helyettes polgármester elnöke alatt ülést tartott a munkástanács delegáltjainak bevonásával, amelyen a lakosság ellátásáról fontos szociális irányú gondoskodás történt. A bizottság mindenekelőtt elhatározta, hogy a Benoid-gyárban levő katonai élelmezési raktárban lefoglalt 200 vagon tüzfűt az aradi munkások között osztja szét.

A közlemezési vállalat az aradi vasúti állomáson olcsó áron vásárolt az átvonuló német katonáktól 34 darab vágómarhát, ezenkívül a katonai hatóságoktól, amely élelmezési célokra a várban nagymennyiségű vágómarhát gyűjtött össze, 123 darab vágómarhát vett át jutányos áron. Ezt a 157 darab vágómarhát a közlemezési hivatal az aradi mészárosok között ki fogja árusítani, akik szombattól kezdve a marhahúst a bizottság által megállapított áron fogják kimérni.

A bizottság szombattól kezdve a marhahus árát a következőképpen állapította meg: eleje 6 korona 80 fillér, hátulja 8 korona 40 fillér. Egyben hatályon kívül helyezték az eddig megállapított husárakat. A mészárosok a város 157 darab vágómarhájából levágás céljára megfelelő mennyiséget fognak kapni s ezért az a mészáros, aki a megállapított árat nem tartja be, kihágást követ el és a leg súlyosabb büntetésben részesül.

A bizottság elhatározta, hogy legsürgősebben összehívják az ármegállapító bizottságot, amely a hus árának csökkenésére való tekintettel újból meg fogja állapítani a vendéglői árakat. Nem tartja ugyanis a bizottság lehetségesnek, hogy 6-8 koronás husárak mellett a vendéglőkben továbbra is 8-9 koronára kerüljön egy adag husétel. Az új vendéglői árak valószínűleg szintén szombaton lépnek életbe. A város vágómarha-állománya körülbelül öt hétig lesz elegendő a város ellátására, s ezután a viszonyokhoz mérten fogják megállapítani a hus újabb árát.

— A kormánybiztos hivatalában. Dr. Varjassy Lajos, Arad város és Aradvármegye kormánybiztosa ma foglalta el hivatalát a vár megyeházán. A kormánybiztos reggel 8 órától 11-ig a vármegyeházán látta el teendőit, 11-2-ig pedig a város ügyeit intézi. Installáció nem lesz, kormánybiztosi hemarathozása holnap délután történik meg a városi közgyűlésen. Arra nézve még nincs megállapodás, mikorra hívják össze a vármegye közgyűlést. A kormánybiztos mellett a városházán mint titkár dr. Sárkány Ferenc ügyvéd működik, a vármegyeházán pedig dr. Lukács István látja el a titkári teendőket. Aradvármegye küldöttsége Schill József alispán vezetésével ma délután tisztelt meg a kormánybiztosnál.

— Diener-Dénes József külügyi államtitkár. Budapestről jelentik: A minisztertanács dr. Diener-Dénes Józsefet külügyi államtitkárrá nevezte ki és megbízta a magyar külügyminisztérium politikai osztályának vezetésével.

— Wilson Európába jön. Bécsből jelentik: A Merkur de France értesítése szerint Wilson elnök legközelebb Európába jön, hogy 13 pontja keresztülvitelét ellenőrizze és biztosítsa. Az amerikai alkotmány, a lap szerint nem teszi lehetővé az elnöknek az államból való távozását.

— Angol és francia csapatok Galiciában. Bécsből jelentik: Varsói távirat szerint az Ukrainszki Slovo jelenti Lembergől: Az itteni nemzeti tanácshoz az a hír érkezett, hogy Csernovitz felől Staniszlau irányában angol csapatok nyomulnak előre.

Krakóból jelentik: Több francia tiszthöl álló bizottság érkezett a városba, hogy szállást készítsen elő az érkező francia csapatoknak.

Bécsből jelentik: Prágából az a hír érkezett, hogy legközelebb 25 ezer főből álló entente-csapat érkezik Prágába.

— Házasság. Schwarz Odön Weisz Justín november 12-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Felügyelet alatt a Presse és a Reichspost. Bécsből jelentik: Az államtanács a Neue Freie Pressét, amely jelenleg a magyargyűlölet legvadabb képviselője és a keresztényszociálista Reichspostot a monarchisztikus propaganda elhárítása érdekében felügyelet alá, szerkesztőiket pedig ellenőrzés alá helyezte. A két lap csak híreket közölhet.

— Angol hajók Konstantinápoly előtt. Párisból jelenti a Havas-ügynökség: A Nancy francia torpedónaszád és a Shlern angol torpedónaszád november 10-én behatolt a Dardanellákba, hogy Konstantinápolyt előtt borgonyt vessen.

(A legyőzött diadala.)

Az ó világ alatt régóta forrongó vulkánok kitörték és alapjában megingatták ezt a vérzőnnele öntözött korhadt régi világot. Egyik napról a másikra trónok omolnak össze, büszke ősökre visszatekintő „isten kegyelméből” uralkodó zsarnokoktól szabadulnak meg az agyonsanyargatott nemzetek. Évszázados vágyak és reménysek valósulnak meg. Egy nap alatt a központi hatalmak népei lerázták magukról azt a jármot, amelyet monarchiának, militarizmusnak, imperializmusnak ismer a történelem. Németország, Német-Ausztria köztársaság, Magyarország szintén republika lesz. A legyőzött országok a borzalmas világrengeből megújítva kerülnek ki.

Ez a tisztító és magasztos evolúció a győző entente-országokban is kezdi döngötni az imperializmus bástyáit. Franciaországban kitört a katonai forradalom. Páris, a világ fővárosa, minden forradalomnak és szabadságtörévések forrása, a katonatanács kezében van. Poch marsallt a kéréllhetetlen, büszke diktátort elcsapták, más verzió szerint agyonlőtték. Clemenceau miniszterelnök hír szerint lemondott és elmentekült. Hollandiában komoly köztársasági mozgalom kezdődött. A Skandináv államokban szintén a monarchikus államformát kezdik döngötni. Svájcban szociálista forradalom tört ki. Az olasz hadsereg felbomlott, nem engedelmessékedik a parancsoknak, Olaszországban is kitört a forradalom. Az egész véhédet Európa forrong, erjed és ebből a zürzavarból meg fog születni a népek szövetsége, a nemzetek békéje, amelyet nem a győztes fog diktálni a legyőzöttek, hanem amelyet a szociálisták fognak megkötni a népek és országok holdogulására. Az entente imperialistát nem fogják tozódni a diadalmi mámorban, mert a legyőzöttek legyőzték az imperializmust és a világ népei baráti jobbot nyújtanak egymásnak.

— Elismerés a rendőrségnek. Meleghangu köszönőlevelében fejezi ki elismerését az aradi rendőrség buzgó és eredményes működéséért Barabás Béla dr. főispán. Az érdekes köszönőlevel, amelyet Green Nándor főkapitányhoz intézett Barabás, így hangzik:

Főkapitány ur! Arad város utolsó tíz napja az izgalmak és aggodalmak színhelye volt. Kockán forgott városunk népének rendje, nyugalma, közbiztonsága, mert a fölszabadult szenvedélyek áttörve minden korlátot, féktelenül hozzáfogtak romboló cselekményükhöz. A fölfordulás nehez napjaiban csodálatos munkabírást, embererő feletti kitartást és páratlan szolgálatot tanúsított és végzett az Ön vezetésével álló rendőrség. Mint egy ember állott felelőssége tudatában, bátran és erősen az egész rendőrség, egyik a másikat mulva felül a nehéz munkában s a létre jött eredményben. A tűzpróba alól szinaranyként került ki az egész tisztikar, s a rendőri alkalmazottak és csekély számú legénység, az Ön tapintatos, éber és bölcs vezetése alatt. A viszonyok szerint nem áll rendelkezésemre egyeb, mint az aradi rendőrség ezen kimagaslott ténye előtt őszinte, hazafias elismerésemnek kifejezést adni. Kérem főkapitány urat ezt tudomásul venni és alkalmazottaival megfelelően tudatni. Barabás Béla, főispán.

Green főkapitány ma az összes tisztviselőkkel, detektivekkel és legénységgel közölte Barabás elismerő sorait.

— Aradi községi munkások. A város alkalmazottainak öttagú küldöttsége jelent meg ma délelben Varjassy Lajos polgármesternél, a kinek bejelentette az alkalmazottak szervezkedésüket és annak elismerését kérte. Dr. Hank Albert főszámvevő-helyettes, a küldöttség vezetője átnyújtotta a városi alkalmazottak memorandumát, amely részletesen felsorolja a tisztviselők és egyéb alkalmazottak kívánságait. Bejelentik, hogy az aradi „községi munkások” valamennyien beléptek a szociáldemokrata pártba, ahol külön szakosztályt képeznek. Kérik a polgármestert, hogy ismerje el a szervezkedés jogalapját és a bizalmiférfi rendszert és ezt közölje a tanácsal és a törvényhatósági bizottsággal is. A hivatalfőnökök ezután minden az alkalmazottakra vonatkozó ügyben, csak a bizalmiférfiak meghallgatása után és azok hozzájárulásával dönthet. Ezután a bizalmiférfiak névsorát ismerteti a memorandum, amelynek tartalmát Varjassy polgármester nyomban közölte a tanácsal, ahol az a vélemény alakult ki, hogy a szervezkedésnek és a bizalmiférfi rendszernek semmi akadálya sem lehet, de bizonyos dolgoknak elismerése nem a tanácstól függ. A küldöttség ezután felkereste hivatalában Varjassy Lajos dr. kormánybiztost, aki teljes szabadságot adott a községi munkásoknak a szociális alapon való szervezkedésre.

A bizalmi egyének névsora a következő: Fogysztási hivatal részéről: Kovács Dániel. Számvevőség részéről: Binder Gyula és Halmai Irén. Adóhivatal részéről: Edl Lőrinc, Torró Emil és Lendvay F. Pénztár részéről: Gerő Ármán és Pataky Irma. Detektivek részéről: Börcsök Lajos. Rendőrlegénység, altisztek és lovasrendőrök részéről: Fodor József, Barabás Károly, Juhász Gábor, Nagy Károly, Schauer Ádám. Rendőrségi irnokok részéről: Kalmár Árpád, Szvoboda Adolf és Becsán Ilés. Városházi irnokok részéről: Mityás Anna. Várnkezelőség részéről: Kiss Arnold. Mémőki hivatal részéről: Dömötör László. Kertészet részéről: Olexik János. Fertőtlenítő intézet részéről: Neszlinger János. Rendőrtisztviselők részéről: dr. Szilágyi László. Tanerők részéről: dr. Schmidt János és Patkó Imre. Gépüzemek részéről: Stoll Miksa, Wolff Gyula, Seprenyi Lajos, Fejér Lajos, Faragó József, Klubicza Mátyás, Hász József és Jovanov Györgyné.

— Nem kell kiüríteni a várat. A hadügyminiszter ma táviratban közölte az aradi katonai állomásparancsokkal, hogy az aradi várat nem kell kiüríteni, mert annak a szüksége már nem forog fenn. A hadügyminiszter táviratát Fiedler Imre őrnagy ma közölte Varjassy Lajos polgármesterrel.

— Az ópálosi polgárörtség. Az ópálosi polgárörtség fenntartási költségeihez hozzájárultak egyenként 100-100 koronával: Dr. Auszterveil Géza, Neumann Lenke, dr. Bogdán Virgil, Lukácsy Lajos, dr. Fábrián Lajosné, Kintzig Géza, özvegy Hendrey Pálné, Scharcz fivérek, Nyári Vilmos, Szilárd Emil, Rosenberg Hermann, báró Bánhidny Antal, Dániel Endre, dr. Biró Albert, Jombárt Lajosné. Összesen eddig 1400 koronával. A további adományok Müller István postamesterhez küldendők Ópálosra. A polgárörtség, a melynek Janata Miklós törvénybíró és kiszolgált őrmester a parancsnoka, a legnagyobb lelkiismeretességgel teljesíti kötelességét, éberen felügyel a közrendre és a szőlőtulajdonosok házáira és vagyonára úgy, hogy eddig a legkisebb zavargás sem fordult elő a lakosság rovására.

— Rökkantak a Máv. szolgálatában. A rokkantak figyelmébe ajánljuk a Máv. igazgatóságának azon elhatározását, hogy részben Budapesten, részben pedig a szegedi le számoló hivatalnál szívesen alkalmaz olyan rokkantakat, főleg számviteli irodai munkák végzésére, akiknek, bár nincs meg a négy középiskolájuk, de a számolási alapműveletekben, valamint az írásban és olvasásban kellő jártassággal bírnak. Akik tehát azokon a helyeken állást nyerni óhajtanak, forduljanak az aradi hadirokkant munkaközvetítőhöz, (Arad, fa- és fémipari iskola, Apponyi Albert-ut 13.), ahol a továbbiakra nézve megfelelő tájékoztatást kapnak.

— Gondoskodás a menekültekről. *Buda-pestről* jelentik: Pár nap óta a Délvidékről, de különösen Erdélyből vagy számmal jönnek a menekültek; akiknek elhelyezéséről a főváros a rendőrséggel együttesen gondoskodik.

— Halálozás. Ma délelőtt 11 órakor elhunyt Aradon *Gérich Géza*, született *Eckert Margit*. A rövid szenvedés után elhalt fiatal asszony férjét a távoli harctéren éri a szomorú hír és így nem is lehet jelen felesége temetésén, amely 14-én délelőtt 11 órakor fog megtörténni a Pöltenberg Ernő-utca 18. szám alatti lakásból.

— Felhívás a rokkantakhoz. Kedves bajtársak! Miután a tegnapi leadott közlemény érthetetlenül, hiányosan adatott le, ezúttal értesítjük azon rokkant bajtársait, akik leginkább sürgős segélyre szorulnak, november hó 12-én és mindennap a szabadkőnyves páholy népirodájában délután 3—5-ig, igazoló okmányok bemutatása ellenében az aradi rokkantak között meg fog történni, a megyebeli sürgős segélyek tekintetében sajnos egyelőre nem áll módunkban kintalhatni. De az akadályok leküzdése után újabb felhívásunkra és sürgős segélyre szorultak a kitűzött időben és fent megjelölt helyen, összes családi, személyi és rokkantsági irataikkal jelentkezzenek a segély kioszthatása végett. — A rokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik rang és osztálykülönbség nélkül november hó 17-én délután 2 órakor Budapesten a régi országkúriaiban megalakítják szövetségüket.

— Kérésem. Felkérem az „Acél-század” Kürtös és Topilla pusztán künn volt osztágnak azon tagját, aki vadász-vizslát Aradra hozta, szíveskedjék *Pintér Lajos* Arad, pénzügyigazgatóság leadni. *Pintér Lajos* áll. isk. ig. tanár.

A MOZI.

* *Star-film az Urániában.* (Csábító — Pakots József.) A fővárosi lapok nagy elismeréssel írtak Pakots Józsefnek, a népszerű magyar írónak legújabb filmdrámájáról, a Csábító. A kiváló író az élet egyik legnagyobb problémáját állította drámájának hovatokterébe. A kényes kérdés nem sérti a legfinomabb izlést sem, mert Pakots oly keretet vont köré a dráma rendkívül érdekes mese-szövevével, amelyen keresztül csak azt látjuk meg, amit mindannyiunknak szükséges meglátnunk. Pakots eme művével írói kvalitásainak legjavát adta. A „Csábító” egyes izgalmas jelenetei a Bernstein-drámákra emlékeztetnek. A Star-filmgyár nagyszerűen oldotta meg a szerző művészi elgondolásait s a színészek is derekas munkát végeztek. A közönség különös figyelmébe ajánljuk az Uránia szenzációs filmjét, amelyet szerdán és csütörtökön mutat be. Az előadások 5, háromnegyed 7 és fél 9 órakor kezdődnek.

* *Hattyudal.* (Nagy filmsláger az Apollóban.) Az Apolló publikumának szerdán abban a kiváltságos élvezetben lesz része, hogy még a fővárosi mozgóképszínházakat is megelőzve végignézheti a külföldi filmpiac egyik legnagyobb és legszenzációsabb attrakcióját, a Hattyudalt. Ez a kép a híres és nagyszabású amerikai filmekre emlékeztet: a meseje érdekfeszítő, a kiállítás a filmművészet legtekélyesebb alkotása. A főszerepben *Toelle Carolát*, a nagynevű filmstart látjuk viszont. Az előadások 5, háromnegyed 7 és fél 9 órakor kezdődnek. Jegyek előre válthatók.

TÁBORBÓL HAZATÉRŐ ELŐFIZETŐINK-NEZ.

Azokat a tisztelt előfizetőket, akiknek lapunk tábori postára, Horvát-Szlavonországba, Ausztriába, vagy külföldre járt, felkérjük, hogy amennyiben tartózkodási helyüket elhagyták, szíveskedjenek haladéktalanul közölni kiadóhivatalunkkal lakhelyüket, régi címük megemlítésével. A kiadóhivatal csak így tud gondoskodni arról, hogy előfizetőink a mostani mozgalmasság időkben egy napig se nélkül-

Bécsben kikiáltották a köztársaságot.

(Habsburg Károly a magyar trónról is lemond.)

Bécsből telefonálják: Nagyszabású, lelkes ünnepség közben, az osztrák-német nép óriási részvétele mellett folyt le ma a nemzetgyűlés, a mely Német-Ausztria jövő államformájáról döntött.

A Schwarzenberg-szobor előtt már délután fél 2 órakor nagy tömeg gyülekezett össze. Ide vonult az egyes keruletkekből vörös lobogókkal a munkásság. A tömeghez Renner szocialista képviselőelkes beszédet intézett, amelyben azt hangsúlyozta, hogy a polgárság közös munkára fogjon össze.

Délután háromnegyed 3 óra volt, amikor a kétszáz ezer főre szaporodott hatalmas tömeg a parlament épülete elé érkezett. A nemzetgyűlés a parlament üléstermében 3 órakor vette kezdetét. A gyűlésen

a köztársaság kikiáltására és a német birodalomhoz való csatlakozásra vonatkozó törvényjavaslatot mindhárom olvasásban elfogadták.

A nemzetgyűlés Berekesztése után a nemzetgyűlés tagjai a parlament előtt lelkesen tüntető tömeghez vonult ki és egy emelvényről kihirdették a nemzetgyűlésen elfogadott határozatokat. A tömeg ujjongó lelkesedéssel fogadta a köztársaság kihirdetését. Bécs városa különben ma egész nap ünnepi hangulatban volt.

Bécsből jelentik: Itteni jól értesült helyen azt a hírt közlik, hogy *Habsburg Károly*, a legközelebbi napokban le fog mondani a trónról. Egy nyilatkozat kapesán valamennyi főherceg kijelenti, hogy szintén lemondanak a magyar trónra tárgyalt igényeikről.

Bécsből jelentik: Az osztrák Főviselőhöz Gross elnök elnöklése alatt ma délelőtt fél 12 órakor félig üres padsorok előtt ülést tartott. Az elnök mellett Seitz és *Jaček* német alelnökök, *Simmionovik* román alelnök foglaltak helyet az elnöki hely üresen maradt. A kormány tagjainak helyei is üresek voltak. A német Főviselőhöz Kivül csak kis számban voltak jelen a nem német képviselők, néhány délszláv köztük *Instersich* és *Froé*, néhány ukrán, román és lengyel képviselő. Gross elnök mélyen létezett bucsuztatást mondott *dr Adler* Viktorról. Többek között a következőket mondotta:

— Az elhunytak megadatott, hogy élete utolsó napjaiban elérte eszményei megvalósítását. Az is megadatott neki, hogy egy nagy és hazánk jövőjére nézve fontos kötelességet elvégezhessen: a békekötést előkészíthesse.

Azután így folytatta az elnök:

— Amidőn másfél évvel ezelőtt hosszabb szünet után ismét összetült a Ház, a nép és a kormány is nagy reményt fűztek munkásságához. Be kell vallanom, hogy ezek a remények nem teljesedtek. Azok a viták, amelyeket a múlt hó elején megértünk, előjátékai voltak Ausztria összeomlásának. Már akkor hittem és velem együtt sokan hitték, hogy erre a házra nem háruznak fontos, jelentős feladatok, hogy ennek a Háznak az lesz a feladata, hogy az ősi császári állam feloszlatását nyugodtan hajtsa végre. Közben a viszonyok elfordultak. Számolni kell azzal, hogy Ausztria összeomlott és helyét a nemzeti államok egész tömege foglalta el. A Háznak nem kell több feladatot végeznie. A feladatokat a különböző nemzeti tanácsok végzik. Ránk nézve fontos a német-osztrák ideiglenes nemzetgyűlés, amely már ezt a Házat is elfoglalta. Erre hívtam a feladatot, hogy Né-

met-Ausztriát az alkotmányos monarchiából a köztársaságba vezesse át és ráhárul az a feladat is, hogy népeink jobb jövőjéről gondoskodjék. Bár sikerülne ez.

— Nem volna célja a további tárgyalás markirozásának. Leghelyesebb volna, ha magunk oszlanánk fel. Erre azonban az osztrák alkotmány, nem az eszköz. Nem marad más hátra, minthogy, a Ház ülését beszüntesse. Azt javasolom tehát, határozza el a Ház, hogy a mai ülést elnapolja és a legközelebbi ülés idejét nem határozza meg.

Az indítványt elfogadták s ezzel a Reichsrat utolsó ülése véget ért.

Jugoszláviában

bántalmazott magyar tisztok.

(Zászlóaffér olaszok és horvátok között. — „Fiume megszabadult a magyar igától.)

November 4-én délelőtt Fiuméba érkezett az olasz flotta.

A flotta *F. Stocod* nevű torpedóhajtója *Daniel-mó* mellett kötött ki az Itáliát ellenző fiumei olaszság jelenlétében. *Dr. Vio Antal*, Fiume város polgármestere és *dr. Grosich Antal* volt kórházi főorvos az olasz Nemzeti Tanács néhány tagjával a torpedóhajtó fedélzetére ment a parancsnok üdvözlésére. — Később futott be a kikötőbe a *Sirtori* nevű torpedóhajtó is, amelynek fedélzetén *Rainer Guaberto* admirális parancsnokott. A tengerészeti hatóság *Vnotató* nevű kalauzhajója közben kifutott a kikötőből, hogy bevezesse a *Mária-Terézia*-hullámát felé tartó *Emanuele Filiberto* olasz dreadnoughtot, amely az *Adria*-palotával szemben a hullámtörő mellett ugy kötött ki, hogy a hajó orra a város felé fordult. A dreadnoughtról motorcsónakot bocsátottak le, amely kikötött az *Adamich-mó*lónál ahonnan *Rainer* admirális rövid szemlére a csatahajó fedélzetére ment.

Mikor az admirális az *Adamich-mó*lóra visszatért, egy csoportban várták a fiumei nemzeti tanács tagjai *dr. Vio*val az élükön, továbbá a Nemzeti Tanács képviselőiben *dr. Lencz Richard* fiumei főispán, *Rajcebic* Konstantin tanácsbiztos és *Teschlich* vezérkari százados.

Dr. Vio Antal az olasz Nemzeti Tanács és az olasz polgárság híralját tolmácsolta, hogy Olaszország elküldte flottáját Fiume felszabadítására. Fiume — mondotta a sindaco — évszázadok óta olasz volt és alighogy megszabadult a magyar igától, a horvátok a napokban elfoglalták. A város azonban elhatározta, hogy az olasz, anyaországához csatlakozik:

A tengernagy így válaszolt az üdvözlésre:

— Itália üdvözlését hozom nektek és azért vagyok itt, hogy örködjem a rend fenn tartásán, az olasz polgárság életén és Olaszország érdekein, amelyek — bármibe kerül is — meg lesznek védelmezve.

Érdekes, hogy már az első napon zászlóaffér is történt. *Dr. Vio* polgármester hétfőn reggel felhuzatta a városháza tornyára az olasz lobogót, amelyet azonban a horvát katonák leszedtek. A polgármester az esetet a

városi tanácssteremben Rainer admirálisnak is bejelentette, aki nyomban intézkedett, hogy az olaszság elégtételt kapjon. Délután 2 órakor egy szakasz horvát katona maga tüzte fel a város tornyára az olasz lobogót, amely előtt ugyanakkor sortűzzel tisztelgett. Nemsokára a szomszédos horvát csitaonciából egy szakasz jugoszláv katona horvát lobogót hozott, amelyet ugyancsak sortűz kíséretében kitűzött a város tornyára az olasz lobogó mellé. Ezt a

horvát zászlót azonban az admirális parancsára leszedték a toronyból.

A városházán történt fogadtatás alkalmával megjelent Rainer admirálisnál egy magyar főhadnagy és az olaszok segítségét kérte, mert a Portoréban levő 27 magyar tisztet, a jugoszlávok bántalmazták. Az admirális utasította segéd tisztjét, hogy azonnal küldjön Portoréba egy olasz torpedónaszádot a magyar tisztek védelmére.

LEGUJABB.

Véres tüntetés Bécsben. — Hindenburg üzenete. — Temesvárt és a Bánátot megszállja az entente

Bécs. Amikor a nemzetgyűlés épülete előtt felakarták huzni a piros-fehér-piros lobogót, a piros csikok között levő fehér mezőt a zászlórudnál levő emberek kiszakították, ami nagy izgalmat keltett. Közben Renner államtitkár, majd dr. Setz elnök szólaltak fel és beszédeiket a köztársaság életésével fejezték be. Az elnökség tagjai ezután visszavonultak az ülésterembe a tanácskozás folytatására. Mikor a kaput becsukták, egyszerre dörömbölés keletkezett, majd néhány lövés dördült el. A golyók behatoltak az épületbe és két egyén, köztük a sajtóiroda főnöke is megsebesült. Csakhamar kivonult a népörség és a teret megtisztította.

Megállapítást nyert, hogy a kaput a vörös-gárdisták döngették. A parlamenti szolgák óvatosságból leengedték az ablakok redőit, a mi olyan zajt csapott, mintha gépfegyverek ropognának. Erre a vörös-gárdisták néhány lövést tettek és a golyók a kapu üvegablakán át behatoltak az épületbe. Így történtek a sebesülések.

Bécs. A mai tüntetések alkalmával 38 ember sebesült meg, köztük 3 golyó által.

Berlin. A fővárosban nyugalom van. Az összes üzemek dolgoznak. Csak a birodalmi

gyűlés épülete előtt volt lövöldözés. Az utcákon kevesen járnak.

Berlin. Hindenburg felhívást intézett a hadsereghez, amelyben bejelenti, hogy a fegyverszünet alá van írva. A felhívásban többek között ezeket mondja:

— A mai napig becsülettel hordoztátok fegyvereinket. Dicsőséges támadó és szívós védőcsatákban hősiességgel kitarítottatok. Megvédtétek a hazát a szövetségesek sorsától. Ellenségeink növekedő száma, szövetségeseink összeomlása és a fokozódó élelmiszerhiány arra kényszerítették a kormányt, hogy kemény fegyverszüneti feltételeket fogadjon el. Gyors visszavonulásban hazánkba kell sietnünk. Vezetőböröggyotokat sohasem hagyhatok cseiben. Ma is bízom bennetek.

Belgrád. Frouchez d'Esperey tábornok törzskarához tartozó őrnagy egy újságíró előtt kijelentette, hogy Magyarországra a szerb csapatokkal angol és francia csapatok vonulnak be, megszállják a Bánátot és Temesvárt is.

Berlin. A munkás-tanács végrehajtó bizottságához érkezett megbízható hírek szerint nemcsak Franciaországban, hanem Angliában is a forradalmi mozgalom nagy méreteket ölt.

Aradi Nemzeti Színház.

1918. nov. 13-án:

Tosea.

Apolló-színház.

1918. nov. 13-án:

Hattyúdal.

Filmszínház 4 felvonásban.

Uránia-színház.

1918. nov. 13-án:

Csábító.

Társadalmi dráma 4 felvonásban.

Felelős szerkesztő:

TELLER KALMÁN.

NYILTTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

A harctéren távol levő Gérioh Géza nevűen is az alélítottak, valamint számos rokon és ismerősök mélyen megtört szívvel szomorúan jelentik, a teletjéhetetlen hitves, hőn szeretett édesanyja, unoka, gyermek, meny, testvér, sógor, nagynéni, rokon és jóbarátjának.

Gérioh Gézáné

született Eckert Margit

f. évi november hó 11-én d. u. 5 órakor, életének 22-ik boldog házasságának 5-ik évében, rövid szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az Istentől boldogult földi maradványai f. hó 14-én d. u. 11 órakor fogtak a Pöltenberg Ernő-utca 18. sz. gyászházból, a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engedélytől gyászmise áldozat az elhunytak lelki üdvéért f. hó 23-án délelőtt 10 órakor fog a helybeli főszent. Minorita-tyúk szentegyházában az egok Urának bemutatni.

Áldás és béke poraira!

Arad, 1918. november hó 11-én.

Gérioh Magduka, Gérioh Laciika gyermekei. Özv. Némethy Lajosné szül. Szibribi Lydia nagy-mama Eckert Fülöp és neje szül. Némethy Ilona Özv. Gérioh Odónné szül. Jancsó Ilona anyósa. Mait Emil és neje szül. Eckert Ilona, Eckert G. zella, Eckert Aranka, Gérioh Gyula és neje szül. Zaránd Anna, Gérioh Irén, Gérioh Valéria testvérei, illetve sógor és sógoróné. Lándner Miklós és neje szül. Eckert Margit, Schmidt Miklós és neje szül. Némethy Ida, Tritscher Lajos és neje szül. Balla Teréz nagybácsik és nagynéni. Lándner Ferike, Schmidt Ilonka unokatestvérei. Mait Ilonka unokahuga. 16

Varga Imre első temetőkezelési intézete Arad, Andrássy-tér 13. Telefon nappal: 37. Éjjeli szolgálat: 738.

LEGUJABB HIREK.

— Utóbb jelentés Foch meggyilkolásáról. **Budapestről** telefonálja tudósítónk: Ideérkezett hírek szerint Foch tábornagyot lázadó francia katonák a fronton meggyilkolták.

— A német trónörökös él. **Amsterdam**ból jelentik: A német trónörökös Altennél apján átjutott a holland határon.

— Új államtitkár. **Budapestről** telefonálja tudósítónk: A minisztertanács Imre Sándor egyetemi tanárt közoktatásügyi államtitkárrá nevezte ki. Ügyköre a tanárok, tanítók és általában az oktató-személyzet ügyeinek intézése lesz.

— Amerika élelmet küld. **Washingtonból** jelentik: Wilson elnök a szenátushoz intézett üzenetében hangoztatja, hogy a szövetségesek élelmiszerekkel szándékoznak ellátni a központi hatalmak népeit. Erre vonatkozólag sürgősen megszervezik a segítőakciót.

— Hogy minő kormányokkal lesz dolgunk a béketárgyalásokon, mondja üzenetében az elnök erre ebben a percben pozitív választ nem adhatunk. Ebben nem csekély aggodalomra van alap, de remélhető, hogy nem sokára erre a kérdésre is kielégítő választ adhatunk.

Sápkóros leányok, vérszegény asszonyok,

páratlan sikerrel használják a

Ferratol Vastáplikört.

Elrendkívül kellemes édes ízű folyadék a legideálisabb erősítő szer; orvosilag ajánlva vérszegénység, sápadtság és általános gyengeség eseteiben. Ára 1/2 literes üvegnek utasítással 8 kor.

Láb- és kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppo“ folyadék és „Peppo“ hintőpor segítségével.

Szárit!! Szagtalanít!!

Peppo folyadék ára használati utasítással ... 1.50 korona.
Peppo hintőpor ... 1.50 korona.

Hajós Árpád gyógyszerárán

Arad, Andrássy-tér 22. szám.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.
Minden sor hirdetés ára 50 fillér.
Vastagabb betűkkel 60 fillér.
A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelölni.
Hirdetéseket átvételük napján 6 óráig veszik fel.
Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.
A legkezebb hirdetés ára 10 szög 3 korona.
A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelynek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közzétehető, megváltoztassa.

Alkalmazást keres.

IRODAI TEENDŐKBE jártas fiatal ember, szép kézírással, elvállal iradalmi munkát. Singer, Szarvas-u. 7. 8138

Alkalmazást nyer.

DEUTSCHES MÄDCHEN wird sofort aufgenommen Frau Weisz, Lovardagasse 1. 8130

Kiadó lakás.

40 ÉVES kereskedő, aki 5 középiskolával bír, szó- és írásban a magyar és német nyelvet teljesen bírja, egy bark vagy nagyobb vállalatnál a déli vidékekre alkalmazást keres. Az illető nagyobb biztosítéki összeg felajánlására képes. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kér. 8140

Vétel és eladás.

ELADÓ egy jó női téli hosszú kabát. Cim a kiadóhivatalban. 8137

Ingatlan.

JÓFORGALMU vámmalom egy negyedrészen más vállalat miatt eladó. Értekezhetni Variassy Lajos 2. 8071

EGY HÁZ eladó. Bővebbet Angyal-utca 30. sz. 8118

ALLOMAS KÖZELÉBEN egy kisebb ház minden berendezéssel, nagy konyha, kádfürdő, udvar, több szoba, kezező konyhák mellett eladó. Bővebben Lövész-utca 4. 8128

ELADÓ FÖLD ES HÁZ 4 szobás lakással, mellékhelyiségekkel, 10,000 m. területtel, 250 faj gyümölcsfával beültetve, vízvezeték berendezéssel Miklakán, a villamos mentén. Bővebb felvilágosítás Panzár Sándorné virágüzletében Weitzer János-utca. 8062

Oktatás.

OKL. TANFŐNŐ tanóra keresetért cserébe, pedagógiai osztályok és zongora tanításra. Jelentkezni lehet d. a. 11-12-ig Kálvin-u. 6. H. 3. 8147

Különféle.

SZÁRAZ PINCÉT, vagy üres raktárt keresünk a városháza közelében. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérünk. 7500

APRÓHIRDETESEK az Aradi Közlöny részére felvételnek a Messengerböly Irodában, Klein I. hirdetés- és hírlapirodájában, Zrinyi-u. és Mandl Boros Beni-tér 15. sz. alatti papírüzletében.

TRITTHALER FERENC

építészeti irodája
Arad, Wesselényi-u. 47.
(Saját ház.) — Telefon szám: 963.
Vállal mindennemű tervezést, építkezést, átalakítást és javítást. Költségetes díjmentesen. 8138

Uj orth. kóser mészárszék.

Értesítem az összes orth. izr. hőközségi tagokat, hogy Hunyadi-utca 1. (volt Koch Samu-féle) teljesen különálló mészárszékemben péntektől kezdve naponta kapható lesz az orth. lócsőrű felügyelet mellett marha-, borjú- és juhhus napi áron.
Juhhus kilója 10 korona.
Szíves pártfogást kérek, kitűnő tisztelttel: 8139

Dema Gusztáv.

ARAD. Kalmár József Telefon Szalacz. 242.
utca 2. villany-szerelő SZÁM.
Raktáron tart:

- Villanymotorok
 - Villanvdinamók
 - Villany porszívógépek
 - Villany parketta fényesítő
 - Villany vasalók
 - Villany égők és csillárok
- Felszerel:
Villany világitást
Villany csengőket
és végez:
Villanyjavításokat. 7091

Raktárhordók
kigyaltatva 10-180 HL-ig, ugyszintén kádak és transzportkádok minden nagyságban kedvezményesen árban eladó.
Adler és Fial
Wien. Bor- és hordékereskedés. Sörgöny cím: Adlersgahn Wien. Tel. 3570. 9082

Férfi-, női- és gyermek kalap-raktár.

Nyulszőr kalapok 40.— koronától
Velour kalapok 60.—

Javítás, formálás, tisztítás és vasalás 5 koronától kezdve

Nemzeti Kalapraktárba

Andrássy-tér 3. (volt Oziráki helyiség) Tabajdi-utcai részen. 8127

Lóápolók

napi 30 korona díjazás ellenében a Léértékesítő parancsnokságnál Hadik - huszárlaktányában sürgősen 8088
felvétetnek

471-1918. éln. sz.

HIRDETMÉNY.

Közölni teszem, hogy hadifoglyokat a törvényhatósági gazdasági munkabizottság (vármegyeháza) engedélye nélkül munkára felfogadni és alkalmazni

Hamvas tiszta arcbrótt
csok
'Anny'
crémnel lehet elérni. Zsíros éjjeli, száraz nappali használatra.
Egy tégely 4.—, 6.— és 8.— K.

Ruh és viszké tégység
ellen egyedül csak
Albin
fehér kenőcs használ.
2.—, 4.— és 7.— korona.

Fenti szerek egyedül kaphatók: 18
WAJDITS GYÖRGY
József Szive gyógyszerárában Arad, József főherceg-ut 11. szám. Karolina utcai megállónál. — Közkórház, Ötvenesi uradalom, M. A. V. és A. Cs. E. V., Kir. fogház stb. szállítója.

büntetés terhe mellett a legszigorúbban flos.
Figyelmeztetem a város lakosságát, hogy csavargó hadifoglyokat házuk biztonsága érdekében is házukba ne fogadjanak, ilyeneket a legközelebbi rendőr, vagy katonarendőrnek adjanak át.
Arad, 1918. évi október hó 12.
Green, főkapitány.

Gazdáknek

mindennap délelőtt 10 órakor a Hadik-huszar laktanyaban

lovak

használatra 8064

kiadatnak.

A világitási rendezet
határozattal a használatos eszközöknek növelésére
TUNGSRAM-
félwattos lámpákkal
lehet betárolni. 7307
Használjon 26, 40, 60 watt fogyasztású Tungsrاملámpákat.

Baromfi betegségek ellen
biztos hatású az a
'Tikin'
Egy liter ára 2.50 és 4.50 K.

Lábizzadás
ellen csak
Lábin
fojyadék és hintőport használ.
Ára 3.— és 5.— korona.

Villamos főzők és vasalók állandóan kaphatók.

Délvidéki Villamosági Vállalat
Arad, Vörösmarthy-utca 3.
Telefon 11-31
Cégtulajdonos: Lengváry Zoltán ekl. mérnök. Vállal mindennemű villamos berendezéseket, pótlásokat és javításokat. Tervek és költségvetés díjtalan. Költőzködők figyelmébe! Csillárrátszerelések elfogadtnak.

Nagy csillár és égő raktár. 7540